

Angajament la integritate

Principii de ghidare a organizațiilor non-profit pe piață

În dorința lor de a-și asigura surse proprii de finanțare, organizațiile societății civile (OSC)¹, organizațiile non-profit apelează uneori la soluția întreprinderii sociale (de ex.: auto-finanțare, abordare comercială sau antreprenorială, precum vânzare de produse sau servicii, investiții sau alte activități comerciale) pentru a genera venit. Pentru multe OSC-uri, pătrunderea pe piață înseamnă pătrunderea pe un teritoriu necunoscut. Pătrunzând în "lumea profiturilor" nu avem doar responsabilitatea de a gestiona cu atenție riscurile la adresa activelor noastre valoroase, ci avem de asemenea responsabilitatea păstrării și protejării unui alt activ – probabil mai valoros decât toate celelalte – reputația noastră. Înțelegerea dimensiunilor etice ale implicării noastre în activități comerciale este, tocmai de aceea, deosebit de importantă. Ca organizații orientate spre misiune și guvernate pe valori puternice, trebuie să facem tot posibilul să ne gestionăm afacerile comerciale în mod transparent și corect, plasând întotdeauna pe primul loc misiunea și valorile organizației noastre. Trebuie să menținem încrederea acordată de membrii noștri și de publicul larg. Nu doar pentru organizațiile noastre individuale, ci pentru sectorul civil în ansamblu, menținerea acestei încrederi este esențială și trebuie să guverneze toate deciziile și acțiunile întreprinse de noi pe piață.

Angajament de integritate: Principii de ghidare a organizațiilor non-profit pe piață reprezintă un set de principii și de standarde care ajută liderii organizațiilor non-profit să înțeleagă și să se pregătească mai bine prin prisma dimensiunilor etice ale activității antreprenoriale și să se asigure că standardele lor de profesionalism se reflectă în cadrul fiecărei etape a procesului de planificare și de dezvoltare a întreprinderii lor. Aceste principii au fost concepute special pentru a aborda procesul de auto-finanțare sau de înființare de întreprinderi a OSC-urilor. Există, de altfel, numeroase alte coduri de etică, principii și standarde concepute pentru a orienta aceste întreprinderi și, mai general, sectorul non-profit. Ca și toate aceste standarde, principiile de ghidare se reglementează pe ele însele și sunt utile doar în măsura în care le aplică și le respectă.

Un angajament față de misiune și valori

- OSC-urile trebuie să-și plaseze misiunea **deasupra oricărei alte considerații**. Profitul generat de activitățile întreprinderii trebuie să fie folosit doar pentru a susține activitățile legate de misiune și pentru reinvestiții, pentru a construi întreprinderea însăși. Profitul nu trebuie în niciun caz să fie distribuit consiliului director sau personalului OSC-urilor.
- OSC-urile trebuie să fie **responsabile din punct de vedere social și din punct de vedere al mediului** în derularea activităților lor comerciale. Acestea nu trebuie în niciun caz să vândă produse sau servicii care să dăuneze oamenilor sau mediului, și nici să se alieze cu organizații care fac acest lucru.
- OSC-urile trebuie să-și gestioneze activitățile comerciale pentru a **echilibra simultan "situația socială" și "situația financiară"**. Chiar dacă, uneori, nevoile financiare pe termen scurt ale întreprinderii pot impune decizii care să coboare balanța situației sociale, toate deciziile comerciale trebuie întotdeauna să aibă ca ultim scop îndeplinirea obiectivelor sociale pe termen lung ale organizației și integritatea misiunii OSC-urilor.
- OSC-urile **nu trebuie să deturneze resursele organizaționale** (financiare sau nefinanciare) de la activitățile orientate spre îndeplinirea misiunii, la activitățile comerciale.
- OSC-urile **nu trebuie să-și exploateze membrii** pentru a genera venit pentru organizație. În toate activitățile desfășurate și în relațiile publice, demnitatea și stima de sine a membrilor organizației trebuie să fie păstrate intacte.
- OSC-urile **trebuie să respecte cele mai înalte standarde de calitate** în desfășurarea activităților lor comerciale, recunoscând că nivelul calitativ al activităților comerciale se poate reflecta și în nivelul calitativ al activităților legate de misiune ale organizației.

¹ Termenul "organizație a societății civile" (OSC) se referă aici la marea diversitate a organizațiilor nestatale, non-profit, precum și la asociațiile și grupurile orientate spre comunitate care nu sunt sub incidența guvernului sau a sectorului comercial. Aceste organizații sunt adesea numite "organizații non-profit", "organizații neguvernamentale (ONG)", "organizații caritabile", "organizații de voluntariat", etc.

Angajament de transparență

- OSC-urile care întreprind activități comerciale trebuie să păstreze **înregistrări financiare clare** și să trimită **situații și rapoarte financiare complete și oportune**, pentru o monitorizare internă și independentă. Salariile managerilor de nivel superior trebuie de asemenea să fie făcute publice.
- Activitățile comerciale ale OSC-urilor trebuie să **fie documentate și puse la dispoziția publicului**. Rapoartele trebuie să prezinte într-un mod clar fundamentele activităților comerciale, natura acestor activități și să specifice modul în care au fost folosite veniturile rezultate în urma unor astfel de activități.
- OSC-urile trebuie să aibă un **sistem contabil care să diferențieze activitățile comerciale de activitățile specifice programului** pentru a menține claritatea și distincția necesară în vederea asigurării unui management financiar coresponsător.
- OSC-urile trebuie să **plătească taxele și impozitele pe venitul** obținut din activitățile lor comerciale și să adere la toate prevederile legale care guvernează aceste activități. În niciun caz OSC-urile nu trebuie să apeleze la practici ilegale sau incorecte.

Angajament de corectitudine

- OSC-urile trebuie să **apeleze la practici corecte de angajare** pentru activitățile lor comerciale, aderând la o politică de nediscriminare pe bază de vârstă, sex, rasă, naționalitate, deficiențe fizice sau mintale, orientare sexuală și opinie sau afiliere politică sau religioasă.
- OSC-urile trebuie să **angajeze viitorii salariați ai întreprinderii comerciale, pe baza abilităților și a calității muncii acestora**. Nepotismul de orice fel trebuie să fie evitat.
- OSC-urile trebuie să **asigure salarii corecte și condiții de lucru demne și sănătoase** angajaților întreprinderilor lor.
- OSC-urile trebuie să **ia decizii guvernate de principii etice în relația furnizor-vanzător**, în desfășurarea activităților lor comerciale. Pentru toate achizițiile sau contractele importante trebuie să se solicite și să se analizeze devizele mai multor vânzători. Conflictele de interese în contractarea serviciilor trebuie să fie evitate.
- OSC-urile trebuie să se folosească de avantajele fiscale derivate din statutul lor de organizații non-profit doar pentru a compensa costurile financiare și sociale adăugate activităților lor comerciale asociate îndeplinirii activităților lor legate de misiune. OSC-urile **nu trebuie în niciun caz să abuzeze de avantajele fiscale** pentru a câștiga un avantaj competitiv incorect.

Angajament de responsabilitate

- Întreprinderile comerciale ale OSC-urilor trebuie să **răspundă din punct de vedere etic și legal** în fața acestora, pentru a le păstra integritatea și reputația.
- OSC-urile trebuie să **obțină sprijinul principalelor grupuri de interes** ale organizației, încă de la demararea activităților lor comerciale
- **Decidenții cheie și organismele statutare** ale OSC-urilor trebuie să aibă oportunitatea de a împărtăși deciziile comerciale importante ce pot avea implicații deosebite asupra activităților legate de misiune.
- OSC-urile trebuie să **fie deschise în privința împărtășirii experienței lor** cu alte OSC-uri similare, atunci când acest lucru nu amenință activitatea întreprinderilor lor.

Angajament la integritate: Principii de ghidare a organizațiilor non-profit pe piață a fost creată de NESsT în colaborare cu Centre for Non-profit Management (Slovenia), Civil Society Development Foundation (Ungaria), Lotos o.p.s. (Republica Cehă) și Partners for Democratic Change (Slovacia), și cu sugestii primite din partea altor colegi din Europa, America Latină și Statele Unite. *Angajament de integritate* este un document elaborat, destinat a fi luat în discuție și adaptat în vederea utilizării acestuia de către practicanți. Orice comentarii din partea dvs. sunt binevenite.

Angajament de integritate este de asemenea disponibil în variantele în limba spaniolă (*Compromiso con la Integridad*), cehă, slovacă și slovenă.

Inițiativa Etică Întreprinderii Sociale (SEE INIT) reprezintă efortul permanent al NESsE de a aborda aspectele etice ale organizațiilor non-profit care apelează la desfășurarea de activități comerciale pentru a-și putea îndeplini misiunea și/sau obiectivele financiare. Pentru mai multe informații privind activitățile curente SEE INIT, vizitați site-ul NESsT.

Copyright © 2004, 2006 NESsT

Toate drepturile rezervate. NESsT încurajează utilizarea și adaptarea ideilor cuprinse în Angajament de integritate dar cere utilizatorilor să pună ghilimelele de rigoare, specificând sursa citatelor (NESsT în cazul nostru). Niciun fragment din această publicație nu poate fi vândut sau reproduș pentru a fi vândut, sub nici o formă, fără acordul prealabil scris al NESsT.

ISBN 1-930363-02-8

Traducerea Angajamentului la Integritate în limba română a fost în mod generos sprijinită de

Pentru mai multe informații despre NESsT și despre Inițiativa SEE: www.nesst.org sau email: nesst@nesst.org.